

**AVENTURILE LUI
HABARNAM
ȘI ALE PRIETENILOR SĂI**

The background of the cover features two tall, slender green plants with serrated leaves and several blue daisy-like flowers with yellow centers. A black and white butterfly is perched on one of the flowers on the left. The entire scene is set against a light brown, watercolor-style wash.

NIKOLAI NOSOV
AVENTURILE LUI
HABARNAM
ȘI ALE PRIETENILOR SĂI

Traducere din limba rusă de
NINA GAFIȚA
Ilustrații de A. LAPTEV

junior

Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Iuliana Glăvan

Tipărit la Radin Print,
prin reprezentantul său exclusiv pentru România,
4 Colours, www.4colours.ro

НИКОЛАЙ НОСОВ
ПРИКЛЮЧЕНИЯ НЕЗНАЙКИ И ЕГО ДРУЗЕЙ
Textul în limba rusă, ilustrațiile © Nosov, 1954

© HUMANITAS, 2018, pentru prezenta versiune românească

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Nosov, Nikolai Nikolaevich
Aventurile lui Habarnam și ale prietenilor săi / Nikolai Nosov;
trad. din rusă de Nina Gafița; il. de Al. Laptev. – București: Humanitas, 2018
ISBN 978-973-50-5833-3
I. Gafița, Nina (trad.)
II. Laptev, A. (il.)
821.161.1

EDITURA HUMANITAS
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021 408 83 50, fax 021 408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 021 311 23 30

Cuprins

<i>Capitolul I</i>	Piticii din Orașul Florilor / 7
<i>Capitolul II</i>	Cum a devenit Habarnam muzicant / 14
<i>Capitolul III</i>	Cum a devenit Habarnam pictor / 18
<i>Capitolul IV</i>	Cum a început Habarnam să scrie poezii / 22
<i>Capitolul V</i>	Cum s-a plimbat Habarnam în automobilul cu apă gazoasă / 27
<i>Capitolul VI</i>	Cum a conceput Știetot un balon / 33
<i>Capitolul VII</i>	Pregătiri de călătorie / 40
<i>Capitolul VIII</i>	La drum / 46
<i>Capitolul IX</i>	Deasupra norilor / 51
<i>Capitolul X</i>	Avaria / 57
<i>Capitolul XI</i>	Pe meleaguri noi / 63
<i>Capitolul XII</i>	Noi cunoștințe / 69
<i>Capitolul XIII</i>	Discuție în timpul mesei / 74
<i>Capitolul XIV</i>	Plimbare prin oraș / 82
<i>Capitolul XV</i>	La spital / 90
<i>Capitolul XVI</i>	Concertul / 96
<i>Capitolul XVII</i>	Expediția lui Șurubel și a lui Piuliță în Orașul Zmeielor / 100
<i>Capitolul XVIII</i>	În Orașul Zmeielor / 106
<i>Capitolul XIX</i>	În vizită la Istețilă / 112
<i>Capitolul XX</i>	Acuarelă lucrează / 119
<i>Capitolul XXI</i>	Întoarcerea lui Șurubel și a lui Piuliță / 125
<i>Capitolul XXII</i>	Minunile mecanizării / 131
<i>Capitolul XXIII</i>	Evadarea / 135
<i>Capitolul XXIV</i>	Raționalizarea făcută de Acuarelă / 140
<i>Capitolul XXV</i>	Tratamentul lui Glonțisor / 144
<i>Capitolul XXVI</i>	Reîntoarcerea lui Cuișor / 149
<i>Capitolul XXVII</i>	O întâlnire neașteptată / 153
<i>Capitolul XXVIII</i>	Împăcarea / 158
<i>Capitolul XXIX</i>	Balul / 162
<i>Capitolul XXX</i>	Întoarcerea / 173

CAPITOLUL I

Piticii din Orașul Florilor

Era odată un oraș de basm, locuit de pitici. Li se spunea pitici pentru că erau mici, mici de tot. Niciunul dintre ei nu era mai înalt decât un castravete, și nici acela prea mare. Însă orașul lor era tare frumos. Pe lângă fiecare casă creșteau sumedenie de flori: margarete, romanițe, păvădii. Până și străzile la ei aveau nume de flori: strada Campanulelor, aleea Romanițelor, bulevardul Albăstrelelor. Iar orașul se numea chiar Orașul Florilor. Și era așezat pe malul unui pârâu. Piticii îi ziceau apei acesteia Pârâul Castraveților, pentru că pe malul lui creșteau foarte mulți castraveți.

Pe celălalt mal al pârâului se întindea pădurea. Piticii își făceau bărcuțe din coajă de mesteacăn, treceau pârâul și se afundau în pădure după fructe, după ciuperci sau după alune. Micuți cum erau, le venea greu să culeagă poamele sălbatice, și, când era vorba de alune, trebuiau să se cațare pe trunchiurile înalte, ducând cu ei un fierăstrău. Asta pentru că niciunul dintre pitici n-ar fi putut rupe o alună numai cu mâinile goale – ele trebuiau desprinse cu ajutorul fierăstrăului. Și ciupercile le retezau tot cu fierăstrăul. Tăiau de jos ciuperca, chiar de la pământ, după aceea o fierăstruiau în părți mai mici, apoi o cărau acasă bucată cu bucată.

Piticii erau de două feluri: prichindei și prichinduțe. Prichindeii purtau întotdeauna fie pantaloni lungi, fie pantalonași scurți cu bretele, iar prichinduțelor le plăcea să se îmbrace cu rochițe din materiale pestrițe, viu colorate. Prichindeii nu se prea omorau cu pieptănatul, de aceea se tundeau cât mai scurt, în schimb prichinduțele aveau un păr lung până aproape de talie. Se străduiau să-și facă tot felul de pieptănături dichisite, își împleteau părul în cozi lungi, prinzând în ele panglici și fundițe. Mulți prichindei se mândreau că ei sunt prichindei și nici nu voiau să audă de prichinduțe. Iar prichinduțele se mândreau că ele sunt prichinduțe și se fereau să se împrietenească cu prichindeii. Dacă vreo prichinduță întâlnea pe stradă un prichindel, de cum îl zărea, îndată trecea pe cealaltă parte a străzii. Și foarte bine făcea, pentru că printre prichindei erau destui din aceia care nu puteau trece liniștiți pe lângă o prichinduță – negreșit îi spuneau o vorbă urâtă sau o îmbrânceau, ba și mai rău, o trăgeau de cozi. Bineînțeles că nu toți prichindeii erau așa, însă asta nu le stătea scris pe frunte, și de aceea prichinduțele socoteau că e mai cuminte să treacă din vreme pe partea cealaltă a străzii, să nu dea nas în nas cu ei. Din pricina asta mulți prichindei le ziceau prichinduțelor *bățoasele* – poftim, ce nume le-au mai scornit! – iar multe prichinduțe le spuneau prichindeilor *bătăuși* și alte porecle jignitoare.

Unii dintre cititori vor spune, din capul locului, că toate astea sunt, de bună seamă, scorneli, că în realitate nu există asemenea pitici. Dar, la drept vorbind, nimeni nu susține că ei ar exista cu adevărat. Una este realitatea în viață și cu totul alta într-un oraș de basm. În orașul de basm poate exista orice.

Într-o căsuță de pe strada Campanulelor locuiau laolaltă șaisprezece piticea-prichindei.

Cel mai de seamă dintre ei era un prichindel numit Știetot. Îl porecliseră Știetot pentru că, într-adevăr, știa foarte multe lucruri. Și știa foarte multe pentru că citea fel de fel de cărți. La el, pe masă, pe sub masă, pe pat, pe sub pat, numai cărți și iar cărți. Nu găseai un locșor în odaia lui în care să nu dai de cărți. Datorită cărților citite, Știetot devenise foarte înțelept. De aceea toți îi dădeau ascultare și-l iubeau nespus. Știetot purta întotdeauna haine negre, iar când se așeza la masă, cu ochelarii pe nas, și începea să citească o carte, semăna leit cu un profesor.

În aceeași casuță mai locuia vestitul doctor Pilulă, cel care-i vindeca pe pitici de orice boală. El umbla îmbrăcat mereu în halat alb, și pe cap cu o tichie tot albă, cu pompon. Mai locuiau aici renumitul mecanic Șurubel și ajutorul său – Piuliță; locuia apoi Zahar Zaharescu Limonadă, care ajunsese celebru pentru că îi plăcea la disperare apa gazoasă cu sirop. Era un pitic foarte politicos. Pretindea să i te adresezi cu numele întreg și strâmba din nas când cineva îi spunea pur și simplu: măi, Limonadă. Mai locuia în casa asta vânătorul Glonțisor. El îl avea pe cățelușul Strop, și mai avea o pușcă cu dopuri. Veneau apoi la rând pictorul Acuarelă, muzicantul Guzlă și alți prichindei: Grăbilă, Dondănel, Tăcutul, Gogoasă, Zăpăcilă, cei doi frați Posibil și Probabil. Însă cel mai vestit dintre toți era prichindelul zis Habarnam. Îl porecliseră Habarnam pentru că nu știa nimic.

Acest Habarnam purta o pălărie albastră-albastră, pantaloni galben-canar și o bluziță portocalie cu cravată verde. Îi plăceau lui culorile tari. Astfel, gătit ca un papagal, Habarnam hoinărea zile-n șir prin

oraș și născocea fel de fel de aiureli pe care le povestea tuturor. În afară de asta le jignea cu orice prilej pe prichindute. De aceea, cum îi zăreau de departe bluzița portocalie, prichindutele făceau cale-ntoarsă și se ascundeau în casele lor. Habarnam avea un prieten, pe numitul Peticel de pe strada Margaretelor. Cu Peticel, Habarnam putea pălăvrăgi ore întregi. Se certau de douăzeci de ori pe zi și tot de douăzeci de ori pe zi se împăcau.

Habarnam devenise cunoscut mai ales datorită următoarei întâmplări:

Tot hoinărind prin oraș, se trezi în câmp. În jur – țipenie de om. Tocmai atunci trecu pe acolo în zbor un cărăbuș. Fără să bage de seamă, cărăbușul îl lovi pe Habarnam drept în ceafă. Habarnam se duse de-a dura la pământ. Cărăbușul își văzu de drum și se pierdu în depărtare. Habarnam sări în picioare și începu să iscodească în toate părțile, doar-doar îl va descoperi pe cel care-l trântise. Dar nu văzu pe nimeni.

„Oare cine m-a lovit?” se întreba Habarnam. „Poate a căzut ceva din cer?”

Își dădu capul pe spate și privi în sus, dar nici acolo nu zări nimic. Doar Soarele strălucea luminos deasupra capului său.

„Înseamnă că a dat peste mine ceva de la Soare, hotărî Habarnam. „Desigur, s-a desprins o bucată din Soare și m-a lovit în cap.”

Porni grăbit spre casă, dar pe drum întâlni un cunoscut de-al său, căruia-i spuneau Lentilă.

Acest Lentilă era un astronom renumit. Din niște cioburi de sticlă își făcea o lentilă. Dacă te uitai prin lentila asta la lucrurile din jur,

ți se păreau mult mai mari. Din câteva lentile a meșterit o lunetă mare, prin care puteai privi Luna și stelele. Așa a devenit el astronom.

— Ascultă, Lentilă, i-a zis Habarnam. Auzi ce mi s-a întâmplat: s-a desprins o bucată de Soare și m-a lovit în cap.

— Nu mai spune, Habarnam! izbucni în râs Lentilă. Dacă s-ar fi desprins o bucată din Soare, te-ar fi strivit de rămâneai acolo lat. Că doar Soarele e foarte mare. E mai mare decât întregul nostru Pământ.

— Nu-i adevărat, răspuse Habarnam. Eu cred că Soarele nu-i mai mare decât o farfurie.

— Ni se pare doar că e așa, pentru că Soarele e foarte departe de noi. Soarele e un uriaș glob incandescent. Am văzut asta prin luneta mea. Dacă s-ar desprinde din Soare fie și numai o mică părticică – ar distruge în întregime orașul nostru.

— I-auzi! se miră Habarnam. Nu știam că Soarele-i atât de mare. Mă duc să le spun și alor noștri, s-ar putea ca ei să nu fi aflat încă nimic despre asta. Însă tu mai uită-te o dată la Soare, tot prin luneta aia a ta, nu cumva să fie știrbit într-o parte!

Habarnam porni spre casă povestindu-le la toți cei pe care-i întâlnea:

— Fraților, știți cum e Soarele? E mai mare decât tot Pământul nostru. Da, așa e Soarele. Și să știți, fraților, că din Soare s-a desprins o bucată care zboară drept către noi. În curând o să cadă și o să ne strivească pe

